

Урок беларускай мовы ў 6 “Б” класе (наст. Шастак І.Р.), прымеркаваны да дэкады “Энергія і навакольнае асяроддзе”, 12.11.2015г.

Тэма: Складаныя назоўнікі, іх праваніс

Мэта: Мяркуецца, што да заканчэння ўрока вучні будуць *ведаць*: спосабы ўтварэння складаных назоўнікаў, правілы напісання злучальных галосных; будуць умець: знаходзіць такія назоўнікі ў тэксце, выяўляць іх лексічнае значэнне і сэнсава-граматычную ролю, адрозніваць спосаб асноваскладання і словакладання, правільна выбіраць злучальную марфему; *спрыяць выхаванню* адказных адносін да праблемы энергазберажэння.

Абсталяванне: дошка, падручнік, даведнік па беларускай мове (6 клас), загадка падрыхтаваная ілюстрацыі вучняў.

Ход урока:

1. Арганізацыйны момант

2. Тлумачэнне новага матэрыялу: настаўнік аб’яўляе тэму ўрока і прапануе вучням сфармуляваць мэту.

Далей вучні разам з настаўнікам на дошцы запаўняюць табліцу

ВЕДАЮ	ХАЧУ ВЕДАЦЬ	ДАВЕДАЎСЯ
Складаныя наз. Складаюцца з некалькіх асноў, частак слоў, слоў, першых літар і гукаў: <u>стагоддзе</u> , <u>васьмідзесяціпяцігоддзе</u> , кінатэатр, універмаг, РБ	Як пішуцца складаныя назоўнікі	Запаўняецца ў канцы ўрока

Вучні запісваюць *план работы* ў сшытак:

1. Правапіс складаных назоўнікаў разам, праз злучок.
2. Правапіс злучальных галосных.

Слова настаўніка: як вы ведаеце, учора ў нашай школе адбылося адкрыццё дэкады “Энергія і навакольнае асяроддзе”. Для чаго мы абмяркоўваем гэтую тэму? Ці можам мы на нашым уроку сумясціць тэму “Складаныя назоўнікі” з праблемай энергазберажэння?

Вучні выказваюцца па гэтых пытаннях і разам з настаўнікам шукаюць у вучнёўскіх адказах складаныя назоўнікі: энергазберажэнне, светадыёд, сантэхніка, тэрмарэгулятар, машына-аўтамат і г.д. Пры гэтым на дошцы прымацоўваюць загадка падрыхтаваная малюнкi.

Настаўнік просіць пазначыць знакам ? словы, у напісанні якіх сумняваліся. Потым знайсці ў сваіх даведніках адказы. Далей настаўнік дае заданне знайсці ў даведніку адказ на пытанне, *чым адрозніваецца спосаб асноваскладання ад словакладання.*

Вучні: складанне асноў адбываецца пры дапамозе злучальнай галоснай, складанне слоў-без злучальнай марфемы, таму яны пішуцца праз злучок.

3. Замацаванне:

выпрацоўка навыку правільнага напісання злучальных галосных праводзіцца на аснове пр.171.

4.Падагульненне:

Каменціраванае пісьмо: вучні запісваюць складаныя назоўнікі, пры гэтым агучваюць свой выбар:

электраэнергія, жанчына-ўрач, законапраект, Давыд-Гарадок, паў-Беларусі, жыццялюб, землекарыстанне.

Настаўнік і вучні звяртаюцца да табліцы, работу над якой пачалі ў пачатку ўрока, разам запаўняюць калонку “даведаўся”.

5.Дамашняе заданне: у даведніку ст.32-33, пр.172.

6.Падвядзенне вынікаў ўрока, выстаўленне адзнак